Poutníkův škrpál

(Poprvé, snad ne naposled)

Číslo: 22

Vydání: Listopad 2017

Otevřeli jsme NK
Utajené plody podzimu
Co možná nevíte o blesku
Brňákův první škrpál

... a mnoho dalšího

Tento časopis je tvořen členy oddílu Poutníci. **web:** poutnici.desitka.cz

ÚVODNÍČEK

Poprvé, snad ne naposled ☺

Nazdar děcka,

Poprvé usedám k počítači, abych pro vás, společně s Kocíkem, připravil „naše“ první číslo Poutníkova škrpálu a čím jiným začít, než úvodníčkem. Čtu si předchozí čísla, a tak si říkám, jak vás nejvíce zaujmout v čísle následujícím.

Mimo jiné se ohlédneme za tím, co se nám od července podařilo a nebylo toho rozhodně málo.

Určitě si ještě pamatujete na tábor, souboj s kruvalskými špehy a vůdcem Orfanem. Vrátíme se ke slavnostnímu otevření Neobyčejné klubovny a k akci, která toto slavnostní otevření doprovázela. Zavzpomínáme na staré časy díky fotkám, které pamatuje jen málo kdo. Podíváme se na to, jak Vikingové začali s výběrem nového krále.

Ale to není vše, nebudeme se jen ohlížet za posledními měsíci, budeme se také vzdělávat nebo si připomínat úsměvné momenty z mnohem vzdálenější historie.

Doufám, že si toto číslo užijete a díky tomu se v budoucnu vyplní to moje „Poprvé, snad ne naposled“.

(Brňák)

AKCE BUDOUCÍ

Termín	Název	Místo	Poznámka
15. – 17. 12.	Vánočka	chata Seleška	teď a tady :-)
13. 12.	Vánoční hra	Vršovice	bude místo schůzky!
20. 12.	Poslední schůzka v roce 2017	???	Netradičně tradiční schůzka
26. 12.	Putování za Vánoční vločkou	???	První akce pod garancí Bebiny :-)
12. - 14. 1.	Přípravný víkend	Nevíme	Jen pro vedoucí
26. – 28. 1	Lednová výprava	Kutná hora	
2. 2.	Chytrolíni	uvidí se	
23. -25. 2.	Lyžo - bobo	Hlinsko	Akce i pro rodiče a přátelé oddílu

→ Každou středu pořádáme schůzky, kde smysluplně trávíme odpoledne. Pobavíme se při hrách a něco se naučíme z dovedností pro život (zdravo-věda, vázání uzlů, jak si zabalit na výpravu apod.).

Každou **středu** od **16:30 do 18:30** na adrese **Norská 16, Praha 10**

→ Jednou až dvakrát do měsíce jezdíme na vícedenní výpravy
→ Občasně pořádáme vzdělávací akce pro širokou veřejnost
→ Pořádáme jednodenní akce s různou tématikou
→ Na programu máme akce pro veřejnost, rodiče, přátele
→ Párkrát do roka máme netradiční schůzky
→ V únoru jezdíme lyžovat a bobovat
→ V srpnu jezdíme na letní tábor
→ Účastníme se Srazu oddílů
→ Pravidelně se vzděláváme na Celostátní vzájemné výměně zkušeností
→ Účastníme se večerní hry spojené s procházkou s poznáváním historie nejen Prahy.

KRONIKA STRUČNĚ

Srpen

Hlavní tématem srpna byl tábor. Po rozdělení do bradavických kolejí jsme zažili spousta dobrodružství, bojovali jsme se špehy z Kruvalu a Orfanem, soupeřili ve famfrpálovém turnaji o legendární Nimbus 3501, učili jsme se, jak správně uvařit mnoholičný lektvar. Naši senioři si tábor prodloužili seniorkou. V srpnu také skončil náš projekt na Startovači, kde se podařilo na Neobyčejnou klubovnu vybrat neuvěřitelných 89 050 Kč, děkujeme!

Nimbus 3501 vyhrál Zmijozel

Září

V září jsme se vydali opět do Keblova na bourání tábora. Po nutném přeskládání podlážek, ke spokojenosti některých účastníků, se vše podařilo a naše louka byla opět připravená na zimní spánek. Velké díky všem Poutníkům za účast, byli jste příkladným oddílem.

Další oddílovou akcí byla Borcovka s názvem Smradi na chmelu. Poutníci se tentokrát vydali na venkov a vyzkoušeli si, co to znamená kydat hnůj, jezdit v traktoru a starat se o zemědělská zvířata.

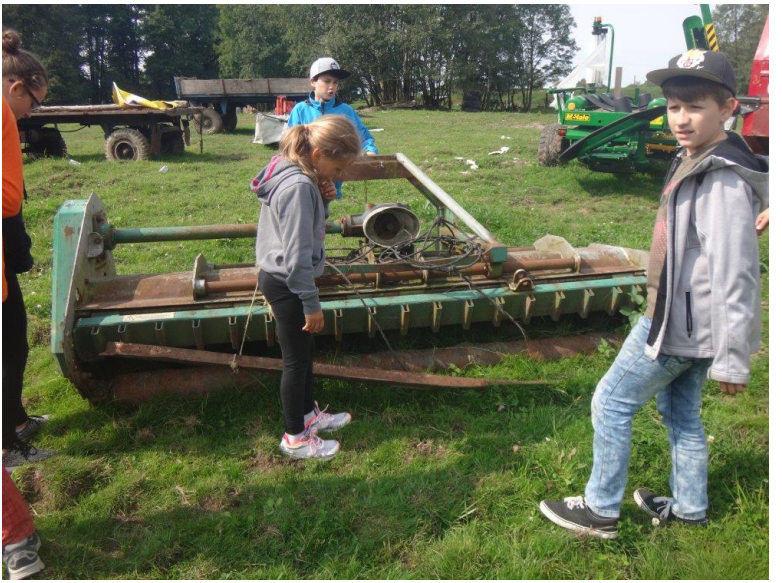

K čemu to asi bude?

Protože nám záleží na neustálém posouvání oddílu dopředu, vydali jsme se na akci pro vedoucí s názvem kydání hnoje. Znovu jsme si připomněli proč v oddíle jsme a jak bychom se v něm chtěli další rok zapojit. Mimo to, jsme přemýšleli, jak vám chvíle v oddíle ještě více zpříjemnit. Tak třeba to poznáte už během následujících měsíců.

Účastnili jsme se také Srazu oddílů, kde jsme se potkali s dalšími oddíly, a že nás bylo! Příští rok, budou tuto akci pořádat Poutníci. Můžete se těšit na akci, design a srazové klasiky, jako závěrečný oheň nebo scénky.

Říjen

Začali výrazné stavební/zednické práce v Neobyčejné klubovně a mnoho z vás si mohlo vyzkoušet, jaké to je být na den zedníkem, i díky této aktivitě jsme opět udělali výrazný krok k otevření NK.

A konečně je tu den D, 20. října stříháme pásku a otevíráme NK společně s akci Mikrofony dobrodruhům, které je v tomto čísle věnován samostatný příspěvek.

Ladíme poslední detaily.

Listopad

V listopadu proběhla akce Setkání veteránů, která obsahovala pokec, nostalgii a spousta vzpomínek. Na srazu se objevili některé velmi zajímavé historické fotky – malá ochutnávka i v tomto čísle.

Celostátní velká výměna zkušeností byla další akce zaměřená na vzdělání vedoucích a rádců. Tento rok se uskutečnila v Šumperku. Zajímavostí je, že věkový průměr byl 17 let. Co víc, v rámci letošního ročníku aktivně přispíváme do výměny přednáškou Opičáka.

V posledním listopadovém víkendu proběhla oddílová výprava. Podívali jsme se do nového místa a získali půdu jako praví Vikingové.

FOTOKOUTEK

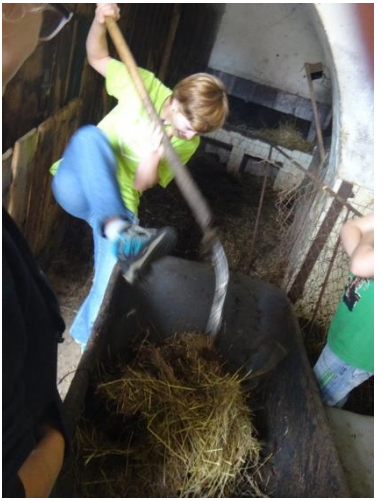

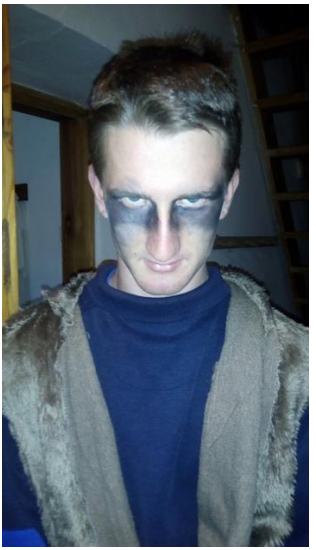

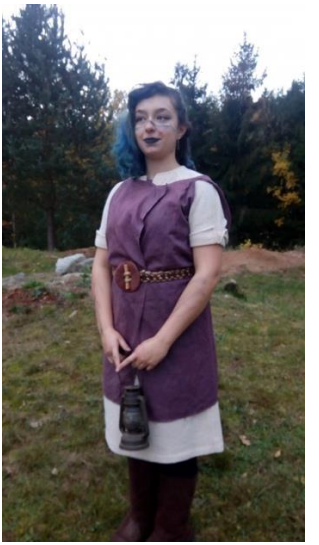

POZNEJ, KDO JE NA FOTCE

Za správnou odpověď tě čeká 1 měňák.

Nápověda: Obrázek vystihuje jeho postavu po 100 letech (doba vzniku se odhaduje na rok 2004)

(Opičák)

Škrpál má svoji hospodu

(Opičák)

Sága o dlouhé cestě

Poutníci odchází z baráku od zříceniny Pořešín. Je něco po poledni. Slunce svítí, na nebi se válí pár oblaků. V pohodě vycházejí z vesnice Pořešín. Začíná foukat. Fouká docela dost. Malé dětí vlají ve větru a občas se jejich krok vychýlí vlivem nárazů. Ó, smiluj se, Odine. Zpívají si Severní vítr, Sluníčko sluníčko, Vítr ví.

Poutníci dorazí na nádraží v Kaplici. Obličej mají ošlehaný od větru. Je jim zima. Závětří a teplo najdou v čekárně. Vlaky mají výluku. Přichází další oddíl, vejdu se sem také. Společně nastoupí do náhradního autobusu. Do Budějovic dojedou, dál se uvidí.

Poutníci čekají na vlak. Dnes do Prahy ale nejezdí a nepojedou. Následuje přesun na autobusák. Všechny busy jsou vyprodané. Volání kamarádům, příbuzným a rodičům. Ozývají se první vlaštovky. Vypadá to, že se dokáže sehnat dostatek aut. Povedlo se. Po dvaceti minutách je hotovo. Seznam s posádkami je hotový. Auta vyrážejí z Benešova a Prahy. Sekuriťáci jsou otravní a vyhánějí děti za roh.

Poutníci čekají na své dopravce. Přijíždějí postupně. Naberou lidi a zas jedou zpět. Díky Odine. V devět je hotovo. Poslední vůz dojíždí do Prahy. Jsme zachráněni!

(Matěj)

Věděli jste že...

BLESK

rychlost blesku je v rozmezí 160 až 96 000 km/h

- ohřeje vzduch ve svém okolí v dosahu 1 metru na 30 000°C

- vzniká třením částic stoupajících do atmosféry čímž vytváří indukční elektrostatický náboj

- za jeden rok udeří na naší planetě přibližně miliarda blesků

- 95% blesků má záporný elektrický náboj, 5% blesků má kladný elektrický náboj - tyto blesky jsou 6 - 10 krát silnější a jejich trvání může trvat i desetkrát déle. Kladně nabité blesky se vyskytují převážně v zimních bouřkách

- záporně nabitý blesk má náboj okolo 30 000A a potenciál 100 Megavoltů až 1 Gigavolt (miliarda voltů)

- dráha blesku závisí na vlhkosti okolního vzduch a jednotlivé "skoky" jsou okolo 200 metrů dlouhé

- jeden mrak dokáže vyprodukovat 2 až 4 blesky za minutu

- rozeznáváme blesk žluté až červené barvy které šlehají z mraku do země, blesky oranžovo modré šlehají z mraků vzhůru do atmosféry a modré šlehající z atmosféry

- blesky může způsobit i výbuch sopky chrlící prach

- v pouštních oblastech operují takzvaní lovci blesků. V místě úderu blesku do písku vyhrabávají písečné skulptury vzniklé spálením krystalů blesku.

(Kocík)

Země jako medvěd, jak by vypadala?

(Matěj)

Utajené plody podzimu

V tomhle ročním období se sice do zralé, čerstvě utržené maliny nezakousnete, ale to neznamená, že nám příroda nenabízí jiná, zdravá zpestření. Slyšeli jste už někdy o marmeládě ze Dřínu či bezinek? Ať zní vaše odpověď jakkoliv, čtěte dál.

Šípek

Asi byste se divili, kolik vitamínu C, který je potřebný zvláště v tomto sychravém počasí, obsahuje šípková červená bobule. Šípky je nejlepší sbírat v září a říjnu, dokud nezačnou měknout. Pro užití je třeba vyloupnout semínka zvnitřku. Šípky se mohou usušit (vydrží až rok) nebo se z nich dá udělat skvělá (i když trochu pracná) marmeláda.

Postup přípravy marmelády:
1) Šípky zbavíme okvětí, bubáků a vaříme zvolna do změknutí.
2) Měkké šípky propasírujeme přes sítko či látku a to klidně několikrát (kvůli chloupkům).
3) Přidáme cukr (dle chuti a ostatních přísad), ideálně ještě jiný takto upravený plod, např. bezinky (o nich níže) nebo domácí povidla.
4) Zavaříme běžným způsobem.

Bezinky

Syrové plody bezu jsou projímavé, **nekonzumujte je syrové.** Před použitím je vhodné plody přebrat – užívají se jen zralé černé bobule), dobře

povařit a poté přidat např. do šípkové marmelády. Dají se také sušit nebo použít na bezinkový sirup.
1) Na litr přebraných, čistých, zralých bobulí přidáme čtvrt litru vody.
2) 15 minut je pomalu vaříme a pak protlačíme přes síto.
3) Do litru takto získané šťávy dáme půl kilogramu nerafinovaného přírodního cukru a ještě 10 minut povaříme.
4) Vroucí šťávu nalijeme do nahřátých lahví a těsně uzavřeme zátkami. Necháme pomalu vychladnout, například pod peřinou. Sirup pijeme třikrát denně - 50 ml, a zapíjíme ho vodou, neboť je velmi sladký.

Dřín obecný

Méně známý keř, plodící velké červené bobule s červeným či rudým vnitřkem.
Plody – dřínky mají vysoký obsah vitaminu C (po rakytníku, šípcích a plodech meruzalky plodové a černého rybízu patří k nejbohatším zdrojům tohoto vitaminu), obsahují i sacharidy, organické kyseliny, pektiny a minerální látky (hlavně fosfor a draslík).
Dřínky můžeme konzumovat i syrové, jsou ovšem tvrdé; sladší a měkčí jsou až po přejití mrazem. Můžeme je zpracovat různými způsoby:

- Zavařené ve slané vodě chutnají podobně jako olivy.
- Jsou výborné i pro přípravu džemů, moštů, likérů a vín.
- Na Balkáně se hojně využívají pro přípravu destilátů.
- Sušené plody slouží k přípravě chutného čaje, který dokáže uklidnit zažívací trakt po přejedení. I v lidovém léčitelství se sušené dřínky používají proti střevním chorobám.

(ireceptář)

Dalšími podzimními plody by mohly být třeba jeřabiny, ale o nich zase příště.

!!!Upozornění!!!
Pokud jsi dítětem, plody zatím sám nesbírej, ale popros o pomoc s rozpoznáváním někoho dospělého.

(Bára)

Proč bereme jídlo ze stanů? Proto!

Nejstarší dub na světě

Pochod Pečky – Praha

Pochod Pečky – Praha
To mě pěkně zmáhá
Až do Kouřimi to bylo v pohodě
Rychlejší pak byli ve výhodě

Od Kouřimi moje nohy
Začali v botech bolet
Jako kdybych tam měl hlohy
No, nebyl to žádný med

Do Klánovic byla dlouhá cesta
Vedla přes bahnitá místa
Od studánky k hospodě je to kousek
Hlavně to byl předposlední úsek

Od hospody k nádraží
Ušel jsem s obnovenou kuráží
Na nádraží nebyli
Ale čekárnu obsadili
Byli to ti, co to ušli
A pak z toho málem pošli

(Pampeliška – Tuláci Malešice)

Jak jsme otevřeli NK

Dobrá věc se podařila! 20. srpna skončila naše aktivita zaměřená na získání dostatečných prostředků pro rekonstrukci prostorů Neobyčejné klubovny. V tu chvíli jsme si říkali, že máme vyhráno, ale byli jsme teprve na začátku. Dali jsme si závazek, že první akcí v nové klubovně budou Mikrofony dobrodruhům (20. 10). Měli jsme tedy dva měsíce. Práce samozřejmě probíhaly již před ukončením Startovače, ale i tak to byla výzva.

Jak jsme se dostali k samotnému otevření?

Práce, práce a zase práce. Když mi o objektu Bláťa říkala poprvé, byl jsem trochu skeptický, zda to opravdu všechno zvládneme. Objekt nebyl zrovna v ideální stavu, stěny se musely v některých místech znovu nahodit a srovnat. Nevěděli, jak si stojí elektřina, polovina kabelů byla vytrhaných, kotel byl také hodně s otazníkem. Mnoho členů oddílu, nebylo v té době zrovna kovaných v pracích, které bychom v tu chvíli potřebovali.

No, bude to fuška…

Jenomže pak se začalo. S pomocí Kocíka a ostatních sestavujeme seznam úkolů, které je v NK potřeba řešit. Začalo se s vypisováním brigád a vedoucí i děti výrazně přispívají k vyklízení klubovny, odstraňování přebytečné vzduchotechniky a dalšího nepořádku. Některé děti zde tráví významnou část konce svých prázdnin, za to jim patří velké díky.

Klubovna je vyklizena a připravena k úpravě zdiva. Přichází další výzva, kromě Kocíka to nikdo z nás moc neumí. Pamatuji si, živě jeden rozhovor s Kocíkem, kdy volá Blátě a říká „Ona se ta klubovna sama neudělá“. Na to odpovídáme, rádi bychom pomohli, ale tohle vůbec neumíme. Neboj, naučím vás to, a pak už to můžete dělat sami. První zeď jsem dokončil pod Kocíkovým vedením. Druhý týden už jsme vesele natahovali strop s Bláťou. Co bylo ještě lepší, že dorazila Bára a Matěj a byli také zapojeni. Takhle jsme se postupně všichni naučili tahat lepidlo a neskončilo to jen u nás. Matěj si tuto práci pak vyzkoušel i s dětmi.

Práce pak opět nabraly rychlý spád. Někteří z vás si jistě pamatují Borcovku Zedníkem na jeden den, kde jste si vyzkoušeli sami, co to znamená natáhnout lepidlo a mohli jste koukat na další zkušenější pomocníky,

co nahazovali. Díky vám a této akci jsme se zase přiblížili finálnímu otevření.

Naši začínající zedníci.

Závěrečná šichta před otevřením se potom týkala vymalování a alespoň částečného úklidu. Namíchání úvodních odstínů si bere na triko Bláťa. A stíháme natření stropu a jednoho oblouku, ale práce je před námi ještě hodně a termín se nezadržitelně blíží. V tuto chvíli nastupuje dvojice Turků v čele s Opičákem a odhodláním, že Mikrofony budou skutečně v NK. Kluci díky za mohutný finish. Večer před Mikrofony už jen přidat balónky a nachystat plátno a můžeme jít na to.

a zítra můžeme promítat

Díky všem, co se na NK do teď podílely, ať už finančně, přiložením ruky k dílu, nebo podporou těch co se zapojují, bez vás by se to nepovedlo. A díky i těm, co se budou podílet i v budoucnosti!

Co jsem dělala když...

V říjnu jsem se vydala na překrásné Kapverdské ostrovy, které najdeme u západního pobřeží pevninské Afriky. Je to 10 větších ostrovů a pár maličkatých o kterých se nepíše nic jiného, než že jsou sopečného původu. Konkrétně jsem navštívila společně s Brňákem dva ostrovy. Oba jsou velice vyprahlé a s přenádhernými plážemi.

Ostrov Boa Vista nás přivítal opravdu maličkatým letištěm, kde mne hned v úvodu překvapilo, že letiště nemá vůči okolí pořádné stěny. Vše je otevřené a ochrany je tam pomálu. Kdybychom chtěli přejet ostrov autem, zabere nám to cca 20 minut. Po ostrově vedou dvě hlavní silnice a to jedna od severu na jih a od západu k východu. Na tomto ostrově se nachází jedna z nejkrásnějších pláží na světě. Má 6 km na délku a je opravdu panenská. V okolí jsou duny, oceán je překrásně modrý a průzračný. Vlny na těchto ostrovech jsou celkem velké, proto se jim také občas říká jako větrné ostrovy a jsou vhodné pro aktivity, jako surfování, kitování a jiné sporty s využitím větru.

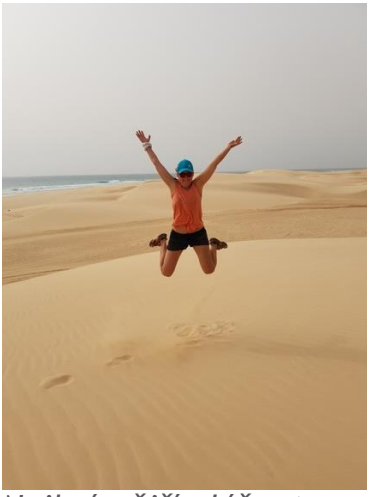

Nejkrásnější pláž ostrova

Druhý ostrov Sal byl o něco větší, ale co do krásy pláží, nebyl tak krásný. I tento ostrov má jen dvě hlavní silnice a přejedeme ho za cca 30 minut. Naopak má obrovské vojenské letiště, které je uzpůsobeno hlavně k mezipřistání letadel. Ony totiž tyto ostrovy jsou spojnicí mezi Evropou a Jižní Amerikou. Příroda je zde hodně podobná jako na Boa Vistě. Je to ostrov sopečného původu, hnědé barvy s občasným vyschlým jezírkem a odpadky podél cesty. Zbylé cesty jsou šotolinové a čedičové. Tento ostrov nám nabídl více aktivit v podobě cestování a městského života. Viděli jsme fata morganu, navštívili překrásný útvar ve skále, který připomínal oko, koupali jsme se ve vulkanickém jezírku. Navštívili jsme hlavní město Esparagos a jejich radar, kde byl přenádherný výhled na město. Ochutnali hromadu jídel, kávu a pálenku jejich výroby. Jednou z nejzajimavějších aktivit byla návštěva uměle vytvořeného jezera Salina, které bylo vybudovano v kráteru vyhaslé sopky. Přístupy a dřívější obsluhu zajišťovali černí otroci. Voda v jezeře má 26x více soli než moře. Dříve to byl pro ostrovy jediný zdroj pro přísun peněz, protože na plantážích uvnitř Saliny se vyprodukovalo mnoho tun soli každý den. Jako poslední zajímavost těchto ostrovů, které bych vypíchla, protože kdybych měla vypsat vše, tak to zabere celý Škrpál, jsou mořské želvy. V okolí ostrovů Boa Vista a Sal žije obrovské množství Caret. Jejich budoucnost je nahnutá, protože přežije jen jedna z 1000 nově narozených. Není to jen díky přírody, ale také díky přibývajícímu turismu a neohleduplnosti k přírodě. Navštívili jsme místní inkubátor, který spravuje francouzská organizace Project Biodiversity. Jde o projekt, který má zachránit více těchto želv. Jejich „agenti “ sbírají vajíčka v době kladení a oni je pak umístí dál na pláž, kde je nechají do doby, než se mají klubat. Dělají z toho takovou malou show, kdy každý den v určitou hodinu vyhrabávají několik hnízd a vyndávají želvičky. Ty, co mají šanci přežít pak vypouštějí v noci, za svitu měsíce na pláži do oceánu a doufají, že jich přežije více.

Adoptovali jsme Libušku, že je krásná?

Celkově jsem z ostrovů odjížděla nadšená. Překrásná příroda, teplo a nekonečné pláže mne uchvacovaly každý den. Doufám, že jednou se podívám i na jiné z těchto ostrovů a nechám se zase unášet jejich národním heslem NO STRESS.

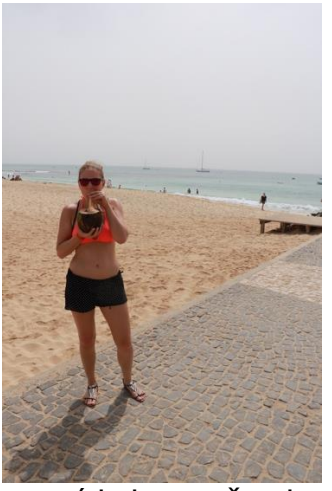

Čerstvý kokos, mňamka…

NÁHLED DO ZÁKULISÍ

- Otevřeli jsme Neobyčejnou klubovnu
- Nastartovali jsme novou celoročku s názvem Vikingové
- Proběhl další ročník kydání hnoje
- Do skupiny vedoucích jsme přibrali nové posily (Bebinu a Martinu)
- Opět jsme vyrazili na CVVZ, tentokrát v hojnějším počtu

Časopis vydávají členové a přátelé dětského oddílu Poutníci.

Vydáno jakožto 36. publikace TON (Tajné oddílové nakladatelství)

Na tomto čísle spolupracovali: Kocík, Bára, Bláťa, Brňák, Mates, Op

Nepodepsané články: Brňák

Přední obálka: Brňák

Kontakt:
oddilpoutnici@gmail.com, poutnici.desitka.cz,
728 312 480 (Bláťa)

Aktivity oddílu Poutníci podporují ochránci přírody z prostředků MŠMT a MHMP.
Více se o naší nadřazené složce dozvíte na www.emop.cz